

INSTYTUCJA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Wojewódzki Urząd Pracy
w Krakowie

MAŁOPOLSKA

Pracuj w Małopolsce

Numer I (VIII) 2023
ISSN 2720-5118

Zarządzanie wiekiem w Małopolsce

Starzenie się społeczeństwa jest poważnym wyzwaniem dla rynku pracy i gospodarki. Więcej osób kończy zawodowe kariery niż je zaczyna. Potencjalnych pracowników jest więc na rynku coraz mniej, co w nieodległej perspektywie grozi poważnym ich niedoborem. Nawet jeśli kwestia braku rąk do pracy nie dotyczy danej firmy czy branży w tym momencie, to ten problem pojawi się tam za 10-15 lat.

Wraz ze wzrostem świadomości w tym zakresie powinny iść działania opierające się na racjonalnym i efektywnym wykorzystaniu kadry w przedsiębiorstwach, dzięki uwzględnieniu potrzeb i możliwości pracowników w różnym wieku. Jednocześnie trzeba sprawić, aby jak najmniej osób musiało rezygnować z aktywności zawodowej z powodu pogarszającego się stanu zdrowia, czy konieczności opieki nad osobą zależną – dzieckiem lub schorowanym rodzicem.

Coraz ważniejsze staje się także, aby osoby w wieku emerytalnym pozostawały w pracy jak najdłużej. Do tego potrzeba jednak, aby były one w dobrej formie fizycznej i psychicznej, a ponadto nadal miały motywację i czerpały zadowolenie z pracy zawodowej. Osoby takie muszą dobrze się czuć w swoim miejscu pracy, także wśród młodszych, a nawet dużo młodszych współpracowników.

W Województwie Małopolskim wdrożone zostały pilotażowe programy z zakresu zarządzania

wiekami, dostosowania i utrzymania kadr na rynku pracy. Jednym z nich jest „Bonus dla biznesu” – projekt realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie – Instytucję Województwa Małopolskiego.

„Realizując projekt pilotażowy „Bonus dla biznesu” Samorząd Województwa Małopolskiego kolejny raz daje dowód na to, że Małopolska jest pionierem w wypracowywaniu i wdrażaniu różnych nowatorskich rozwiązań. Tym razem mamy do czynienia z projektem, w którym wspieramy pracodawców, ale także ich pracowników. W ostatnich latach problem bezrobocia znacznie się zmniejszył. Teraz na pierwszy plan wysuwają się potrzeby pracodawców w utrzymaniu swoich pracowników w dobrej kondycji psychicznej i fizycznej. Należy podjąć takie działania, aby kwestia starzenia się społeczeństwa, nie spowodowała za kilkanaście lat braku rąk do pracy. Chcemy, aby zgodnie z założeniem, przygotowane i przetestowane w Województwie Małopolskim metody współpracy publicznych służb zatrudnienia z firmami zostały wprowadzone do polityki rynku pracy i były wdrażane w całej Polsce” – mówi Józef Gawron, Wicemarszałek Województwa Małopolskiego.

Zarządzanie różnorodnością, w tym wiekiem, polega na stworzeniu takiego środowiska pracy, w którym każda zatrudniona osoba czuje się szanowana i doceniona. Dzięki temu

może w pełni wykorzystywać swój potencjał, co przyczynia się do sukcesu firmy. Chodzi m.in. o wdrażanie w firmach rozwiązań ukierunkowanych na efektywne wykorzystanie potencjału pracowników w każdym wieku, godzenie życia zawodowego z prywatnym, stosowanie ergonomicznych rozwiązań i wspieranie pracowników w dbałości o ich zdrowie fizyczne i psychiczne.

Umiejętne stosowanie zarządzania wiekiem i różnorodnością daje firmom wymierne korzyści. Zdecydowanie wzrasta lojalność pracowników wobec pracodawcy. Kiedy problemem wielu firm jest duża rotacja, trudności z pozyskiwaniem nowych, solidnych pracowników, jest to aspekt nie do przecenienia. Ponadto dzięki wdrażaniu narzędzi zarządzania wiekiem można uzyskać wzrost motywacji i efektywności obecnej kadry oraz zwiększenie poziomu jej innowacyjności i kreatywności. Do tego dochodzą elementy związane z większą integracją załogi i wydłużeniem wieku aktywności zawodowej pracowników. Dzięki temu wszystkiemu firma buduje swój wizerunek solidnego pracodawcy. Takie dobre opinie, płynące od pracowników, przekładają się z kolei na łatwiejsze przyciąganie i utrzymanie utalentowanych pracowników. A każdy świadomy przedsiębiorca zdaje sobie przecież sprawę z tego, że solidny, efektywny i zmotywowany pracownik to dla firmy najlepsza inwestycja, o którą należy dbać.

Barometr
zawodów

s. 2

Pracownicy –
najlepsza
inwestycja

s. 3

Bonus dla
biznesu –
uczestnicy

s. 4-5

Bonus dla
biznesu –
eksperti

s. 6

Małopolska
uruchamia
programy

s. 9

Barometr zawodów 2023

województwo małopolskie

www.barometrzedawodow.pl

DEFICYT

Betoniarze i zbrojarze
Brukarze
Cieśle i stolarze budowlani
Dekarze i blacharze budowlani
Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy
Fizjoterapeuci i masażyści
Fryzjerzy
Inżynierowie budownictwa
Kierowcy autobusów
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych
Kierownicy budowy

Kucharze
Lekarze
Magazynierzy
Mechanicy pojazdów samochodowych
Monterzy instalacji budowlanych
Murarze i tynkarze
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu
Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących
Nauczyciele przedmiotów zawodowych
Nauczyciele przedszkoli
Nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych

Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych
Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej
Piekarze
Pielęgniarki i położne
Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości
Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie
Psycholodzy i psychoterapeuci
Robotnicy budowlani
Robotnicy obróbki drewna i stolarze
Samodzielni księgowi
Spawacze
Szefowie kuchni

RÓWNOWAGA

Administratorzy stron internetowych
Agenci ubezpieczeniowi
Akustycy i realizatorzy dźwięku
Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych
Animatory kultury i organizatorzy imprez
Architekci i urbaniści
Architekci krajobrazu
Archiwiści i muzealnicy
Asystenci w edukacji
Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej
Biolodzy i biotechnolodzy
Blacharze i lakiernicy samochodowi
Ceramicy przemysłowi
Cukiernicy
Dentyści
Diagności laboratoryjni medyczni
Diagności samochodowi
Dziennikarze i redaktorzy
Farmaceuci
Filolodzy i tłumacze
Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy
Floryści
Fotografowie
Geodeci i kartografowie
Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy
Graficy komputerowi
Inspektorzy nadzoru budowlanego
Instruktorzy nauki jazdy
Instruktorzy rekreacji i sportu
Inżynierowie chemicy i chemicy
Inżynierowie elektrycy i energetycy
Inżynierowie inżynierii środowiska
Inżynierowie mechanicy
Kamieniarze
Kelnerzy i barmani
Kierowcy samochodów osobowych
Kierownicy ds. logistyki
Kierownicy ds. produkcji
Kierownicy ds. usług
Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu
Kierownicy sprzedaży
Kierownicy w instytucjach społecznych i kultury
Kosmetyczki
Krawcy i pracownicy produkcji odzieży
Lakiernicy

Listonosze i kurierzy
Logopedzi i audiofonolodzy
Maszyniści
Mechanicy maszyn i urządzeń
Meteorolodzy, geolodzy, geografowie
Monterzy elektroniki
Monterzy konstrukcji metalowych
Monterzy maszyn i urządzeń
Monterzy okien i szklarze
Nauczyciele nauczania wczesnoszkolnego
Obuwnicy
Ogrodnicy i sadownicy
Operatorzy aparatury medycznej
Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych
Operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych
Operatorzy obrabiarek skrawających
Operatorzy urządzeń dźwigowo transportowych
Opiekunki dziecięce
Optycy i pracownicy wytwarzający protezy
Pedagodzy
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków
Pomoce kuchenne
Pomoce w gospodarstwie domowym
Pozostali specjaliści edukacji
Pracownicy administracyjni i biurowi
Pracownicy biur podróży i obsługi turystycznej
Pracownicy ds. budownictwa drogowego i kolejowego
Pracownicy ds. jakości
Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP
Pracownicy ds. techniki dentystycznej
Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych
Pracownicy myjni, pralni i prasowalni
Pracownicy obsługi ruchu szynowego
Pracownicy ochrony fizycznej
Pracownicy poczty
Pracownicy poligraficzni
Pracownicy przetwórstwa metali
Pracownicy przetwórstwa spożywczego

Pracownicy służb mundurowych
Pracownicy socjalni
Pracownicy sprzedaży internetowej
Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy
Pracownicy usług pogrzebowych
Pracownicy zajmujący się zwierzętami
Prawnicy
Projektanci i administratorzy baz danych, programiści
Projektanci wzornictwa przemysłowego i operatorzy CAD
Przedstawiciele handlowi
Przetwórcy mięsa i ryb
Ratownicy medyczni
Recepcjoniści i rejestratorzy
Robotnicy leśni
Robotnicy obróbki skóry
Rolnicy i hodowcy
Rzemieślnicy obróbki szkła i metali szlachetnych
Sekretarki i asystenci
Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych
Specjaliści ds. administracji
Specjaliści ds. finansowych
Specjaliści ds. organizacji produkcji
Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży
Specjaliści ds. projektowania, wdrażania i doskonalenia produktów i usług cyfrowych
Specjaliści ds. rynku nieruchomości
Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji
Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki
Specjaliści rolnictwa i leśnictwa
Specjaliści technologii żywności i żywienia
Specjaliści telekomunikacji
Spedytorzy i logistycy
Sprzątaczkę i pokojowe
Sprzedawcy i kasjerzy
Ślusarze
Tapicerzy
Technicy budownictwa
Technicy informatycy
Technicy mechanicy
Weterynarze
Windykatorzy
Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych
Zaopatrzeniowcy i dostawcy

NADWYŻKA

Ekonomiści

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2023 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2022 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych. Wyniki wojewódzkie uwzględniają zawody ocenione w co najmniej połowie powiatów.

Pracownicy – najlepsza inwestycja

Proces starzenia się społeczeństwa stawia przed pracodawcami nowe wyzwania. Coraz trudniej znaleźć pracownika, pozyskać osobę z odpowiednim doświadczeniem i wiedzą.

Jak odpowiedzieć na nowe wyzwania?

Odpowiedzią na te wyzwania jest wdrożenie w firmach zarządzania wiekiem i różnorodnością. Polega ono na takiej organizacji środowiska pracy, aby wszyscy pracownicy czuli się w nim komfortowo i mieli możliwość pełnego wykorzystania swoich możliwości. Dodatkowo trzeba im zapewnić możliwość podnoszenia kompetencji. Ważne, by stworzyć system wdrażania pracowników do nowych zadań. Takie postępowanie sprawia, że pracownicy nie chcą zmieniać miejsca pracy. Nie chcą też kończyć zatrudnienia zaraz po osiągnięciu wieku emerytalnego. Zarządzanie wiekiem i różnorodnością przyciąga nowych, wartościowych kandydatów do pracy.

„Dobre i kompleksowe zarządzanie wiekiem zwiększa potencjał pracowników, nie tylko tych starszych, pozwala na bardziej efektywne wykorzystanie ich kompetencji, podnosi motywację do utrzymania pracy i rozwoju zawodowego” – mówi dr Jacek Liwiński z Uniwersytetu Warszawskiego, ekspert w projekcie „Bonus dla biznesu” – „Zyskują na tym wszyscy. Pracownik wydłuża dzięki temu swoją aktywność zawodową a przez

to docelowo otrzyma wyższą emeryturę. Pracodawca z kolei dysponuje zespołem pracowników o odpowiednich kompetencjach i motywacji, co w rezultacie ogranicza koszty prowadzenia działalności i zwiększa szanse rozwoju.”

Pilotaż za nami

Efektywne wsparcie pracodawców we wprowadzaniu zarządzania wiekiem i różnorodnością rozpoczęło Województwo Małopolskie. Pierwszym przedsięwzięciem z tego zakresu był realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie projekt pilotażowy „Bonus dla biznesu”. W latach 2021-2022 wsparciem objęto 20 małopolskich pracodawców, którzy byli otwarci na dokonanie zmian w swoim podejściu do zarządzania. W projekcie otrzymali oni pomoc ekspertów w określeniu, jakie działania mogą poprawić efektywność ich firm. Dowiedzieli się, jak skutecznie zarządzać zespołem zróżnicowanym wiekowo. Uczyli się, jak efektywniej wykorzystać możliwości pracowników, uwzględniając ich potrzeby i oczekiwania. Dzięki projektowi przedsiębiorcy mogli przetestować, jak zadziała u nich praca zdalna. Część firm zdecydowało się na przydzielanie nowym pracownikom mentorów, którymi zostali doświadczeni pracownicy. Jednocześnie w kilkunastu firmach przeprowadzono audyty ergonomiczne. W oparciu o ich wyniki wyposażono stanowiska pracy w sprzęt bardziej dostosowany do potrzeb

pracowników. Realizowano także programy refundacji usług rehabilitacyjnych i zdrowotnych, w tym obejmujące wsparcie psychologiczne.

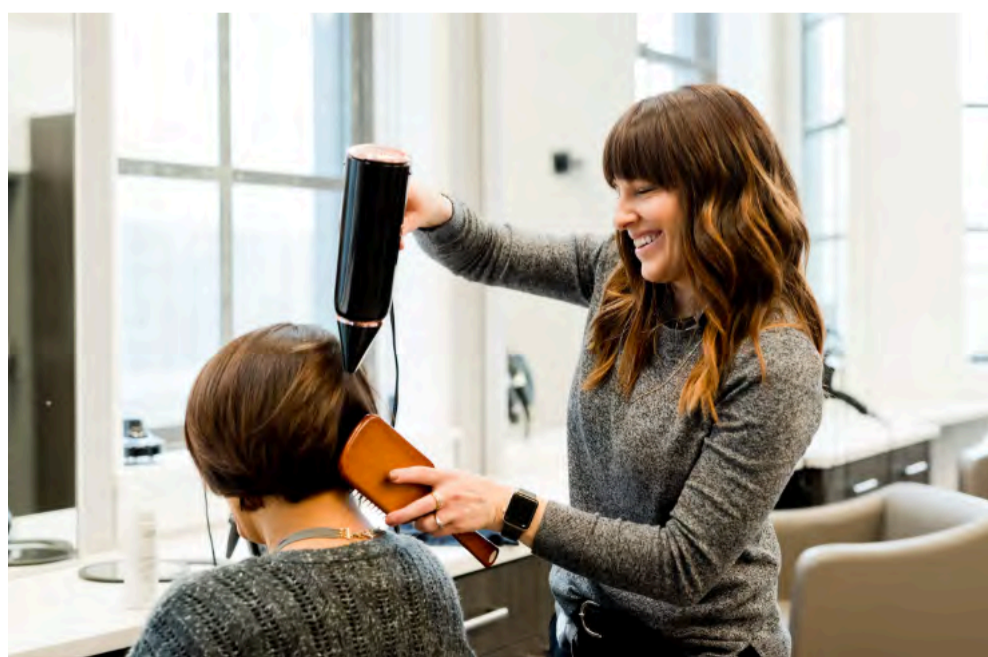
„W projekcie szukaliśmy skutecznych rozwiązań, by pracodawcy poprzez świadome zarządzanie różnorodnością i wiekiem mogli w swoich firmach zwiększać atrakcyjność pracy a tym samym wydłużać aktywność zawodową swoich pracowników” – mówi Michał Kądziołka, wicedyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie – „Działając prewencyjnie, chcieliśmy pokazać, że im wcześniej zadbamy o zdrowie, tym większa szansa na dobrą kondycję i aktywność zawodową także po osiągnięciu wieku emerytalnego. Oprócz wdrażania rozwiązań prozdrowotnych, ergonomicznych i zmniejszających obciążenie pracą, bardzo wspieraliśmy rozwiązania prowadzące do harmonijnego łączenia życia zawodowego z prywatnym.”

Z przeprowadzonej oceny efektów, ale także z rozmów z pracodawcami i pracownikami wynika, że rozwiązania proponowane w projekcie były bardzo pożądane i oczekiwane.

Następny krok

Rok 2023 przynosi kontynuację działań na rzecz wspierania małopolskich pracodawców w postaci projektu „Pracownicy – najlepsza inwestycja dla firmy”. Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie przy wsparciu ekspertów będzie uświadamiał pracodawcom, że inwestować powinni nie tylko w sprzęt i technologię, ale też w pracowników. Takie inwestycje również przekładają się na sukces finansowy.

W ciągu kilku najbliższych lat ze wsparcia doradczego w zakresie zarządzania różnorodnością skorzysta ponad pół tysiąca małych i średnich firm z Małopolski. Do tego będą one mogły uzyskać dofinansowanie do niektórych rozwiązań, które zdecydują się wdrożyć.

Dołącz do projektu „Pracownicy – najlepsza inwestycja dla firmy”

Małych i średnich przedsiębiorców zainteresowanych udziałem w projekcie zapraszamy do kontaktu już teraz:

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie – Instytucja Województwa Małopolskiego
e-mail: pni@wup-krakow.pl
telefon: 12 42 87 825, 12 61 98 428

Bonus dla biznesu – opinie uczestników projektu

Szkolenia dają szansę awansu

Maria Grucela, menadżer w Hotelu Piwniczna

Bardzo lubię uczyć się nowych rzeczy. Kiedy dodatkowo ta wiedza przydaje mi się w pracy, rośnie moja pewność siebie. Wszelkie szkolenia, kursy, z których korzystamy jako pracownicy, zapewniają nam większą efektywność, umiejętność

praktycznego wykorzystania wiedzy. Pracę w hotelu zaczynałam jako recepcjonistka, następnie powierzono mi zadania mentora aż przyszedł czas, że zostałam menadżerem hotelu. W moim awansie szkolenia były niezbędne. Dzięki nim wyzwania pracy zawodowej stają się prostsze.

Piwniczna-Zdrój

Marzena Zalarska, wspólnik w firmie Przetwórstwo Mięśne Płatek sp. j.

W ramach działań w projekcie „Bonus dla biznesu”, przeprowadziliśmy w firmie warsztaty motywacyjne i integracyjne, które były skoncentrowane na ochronie pracowników przed wypaleniem zawodowym. Pracownik jest dla nas bardzo ważny, znamy jego wartość i wartość pracy zespołowej. Zależało nam, by te zajęcia wzmocniły

przyjazną atmosferę, wzajemne zrozumienie w firmie, by dzięki nim wzrosła skuteczność komunikacji załogi oraz zmniejszyła się liczba sytuacji stresowych. Dzięki udziałowi w projekcie, który koncentrował się na wartości pracownika, mamy bardziej zintegrowany i zmotywowany zespół, mniej napięć i więcej uśmiechu w codziennej pracy.

Zajęcia motywacyjne

Biadoliny Szlacheckie

Ergonomiczne rozwiązania zwiększają komfort pracy

Joanna Jamer-Seremet, wspólniczka w firmie Kora Jamer i Wspólnicy sp. j.

W naszej firmie zajmujemy się produkcją elementów drewnianych na potrzeby budownictwa i zakładów stolarskich oraz produkcją certyfikowanego wyposażenia placów zabaw z drewna oraz metalu. To praca, która w dziale produkcji wymaga użycia dużego nakładu siły przez pracowników. Naszym pracownikom staramy się zapewnić jak najlepsze warunki pracy, by w pełni zdrowia pracowali u nas jak najdłużej. Dlatego po przeprowadzeniu w naszym zakładzie produkcyjnym audytu

ergonomicznego okazało się, że wyposażenie firmy w dodatkowy sprzęt taki jak: wózki paletowe, widłowe, podnośniki, listwy rolkowe sprawi, że komfort pracy znacznie się zwiększy, a obciążenia fizyczne pracowników zostaną ograniczone lub wyeliminowane. Mamy nadzieję, że działania te zwiększą zadowolenie pracowników z wykonywanej pracy, a także przysłużą się do zapobiegania ewentualnym schorzeniom, co następnie przełoży się na zmniejszenie absencji chorobowych.

Nowa Wieś Szlachecka

Krzysztof Napora, prezes zarządu w PETMEX Company sp. o.o.

Po spotkaniach z ekspertami w ramach projektu, zdecydowaliśmy się powierzyć Patrykowi – młodemu, ale już doświadczonemu pracownikowi rolę mentora. Biorąc pod uwagę jego kompetencje, zdolności oraz powszechną sympatię jaką się cieszy w firmie, poprosiliśmy by był dla młodszych stażem kolegów pomocą nie tylko w przekazywaniu cennych wskazówek. Jego zadaniem jest też sprawić by jak najszybciej

poczuli się oni w naszej firmie dobrze. Zadania, jakie wykonuje mentor sprawiają, że pracownicy czują się zaopiekowani, mniej się stresują, wiedzą jak funkcjonuje firma i wiedzą co mają w niej robić. Co najważniejsze – przekłada się to bezpośrednio na pozytywną atmosferę w pracy, a także mniejszą rotację nowych pracowników. I o to nam chodziło.

Krzysztof Napora podczas spotkania z kadrą kierowniczą

Polanka

Patryk Węglarz (po prawej) sprawdzał się w roli mentora

Patryk Węglarz, mentor w PETMEX Company sp. o.o.

Moja rola polega na udzielaniu wsparcia młodszym stażem kolegom. Nowych pracowników biorę pod swoje skrzydła i przekazuję im nie tylko potrzebną na stanowisku wiedzę, ale także wizję firmy. Myślę, że dzięki mojemu wsparciu i udzielanym wskazówkom, pracownicy mniej się stresują i z większą pewnością podejmują

nowe obowiązki. Funkcja mentora jest bardzo wdzięczną rolą. Świadomość, że nowi pracownicy oraz zarząd firmy mi ufają jest budująca. Cieszę się moją rolą, która sprawia, że czuję się potrzebnym wsparciem. Można powiedzieć, że jestem ambasadorem pracodawcy wśród nowych pracowników.

Magdalena Girek, właścicielka salonu fryzjersko-kosmetycznego „Novy Klub”

Cieszymy się, że nasza firma mogła wziąć udział w projekcie „Bonus dla biznesu”. Dzięki współpracy z WUP w Krakowie skorzystaliśmy z dostępu do wielu szkoleń z zakresu zarządzania wiekiem w firmie. Jest to dla nas cenna wiedza która na zawsze zostanie z nami. Zatrudniamy w firmie osoby w bardzo różnym wieku. Dzięki szkoleniom i doradztwu wiemy teraz, jak wykorzystać potencjał każdego pokolenia, jak unikać konfliktów w tak zróżnicowanym wiekowo zespole, jak nim zarządzać.

Szczególną rolę odegrał w czasie projektu pilotażowy program mentoringu wykorzystujący doświadczenia starszych

pracowników. Poznaliśmy też podstawy planowania i określania strategii firmy czego bardzo nam brakowało, a zdobyta wiedza będzie nam służyła przez wiele lat.

Ponadto udało nam się stworzyć i skorzystać z cyklu bardzo wartościowych szkoleń dla fryzjerów i barberów. Wspólne spotkania na zajęciach ruchowych pozwoliły na integrację zespołu. Projekt oceniamy bardzo pozytywnie. Korzyści wynikające ze wzajemnej współpracy zostały bardzo dobrze przyjęte nie tylko przez nas jako pracodawców, ale również przez pracowników.

W salonie fryzjersko-kosmetycznym „Novy Klub”

Olkusz

Okiem ekspertów

Służby zatrudnienia na każdym poziomie stoją przed wyzwaniem zmiany profilu klienta. Jest to spowodowane dynamicznie zmieniającą się strukturą demograficzną – starzeniem się społeczeństwa. Zdecydowanie przeważającym klientem urzędów pracy będą w nieodległej przyszłości osoby w wieku 45-55 lat i starsze. Chodzi tu nie tylko o bezrobotnych, ale i osoby pracujące. Zadaniem publicznych służb zatrudnienia powinno być zapewnienie im możliwości utrzymania aktywności zawodowej jak najdłużej. Muszą one zatem coraz szerszym wsparciem obejmować także pracodawców i ich pracowników. Kluczowym wyzwaniem jest zmiana postrzegania nowego klienta. Urzędy dzięki przedsięwzięciom, takim jak projekt pilotażowy „Bonus dla biznesu” mogą uzyskiwać pewne doświadczenie. Dzięki nim mogą inicjować dobre praktyki, propagować ciekawe i skuteczne rozwiązania przyczyniające się do rozwoju rynku pracy.

dr hab. Jolanta Perek-Białas, prof. UJ,
Uniwersytet Jagielloński / Szkoła Główna
Handlowa w Warszawie

Pracodawca, który wdroży w swojej kulturze organizacyjnej elementy zarządzania różnorodnością, w tym również zarządzania wiekiem, zyskuje przewagę nad konkurencją. Potrafi on w zróżnicowanym zespole zidentyfikować mocne strony każdego pracownika i odpowiednio je wykorzystać. Wie także, jakie bariery i ograniczenia mają poszczególni członkowie zespołu i pomaga im je przełamać. Ponadto adekwatnie do potrzeb załogi tworzy przyjazne środowisko pracy. Pokazując wspólny cel, wartość współpracy oraz potencjał drzemący w wewnątrz zróżnicowanym zespole, pracodawca zyskuje zmotywowanych i efektywnych pracowników, potrafiących myśleć i działać wspólnie oraz pomagających sobie nawzajem. Taki zespół w sposób naturalny się rozwija, a to z kolei przekłada się na korzyści finansowe dla firmy.

dr Jacek Liwiński, Uniwersytet Warszawski

Doświadczenia właścicieli firm pokazują, że czasem mała zmiana sposobu zarządzania powoduje olbrzymią zmianę efektywności strategicznej całego przedsiębiorstwa.

- Utrzymaj najbardziej wartościowych pracowników tworząc warunki dopasowane do ich potrzeb i wieku. I nie chodzi tu o pieniądze, ale np. o zadaniowy czas pracy, żeby młody ojciec mógł cieszyć się dzieckiem a nie „odklepywać” godziny.
  - Daj doświadczonym pracownikom okazję do podzielenia się wiedzą z młodszymi, rozwijaj motywację i jakość pracy oszczędzając przy tym na szkoleniach.
  - Zmniejsz rotację w firmie dzięki lepszej komunikacji i poprawie dobrostanu pracowników w różnym wieku. Zadbaj o nich, a oni zadbają o Twoją (i swoją) firmę.
- To tylko kilka z wielu dobrych praktyk wypracowanych przez firmy biorące udział w projekcie „Bonus dla biznesu”. A wypracowaliśmy ich wspólnie znacznie więcej.

Jarosław Petz, konsultant zajmujący się zarządzaniem wiedzą w organizacjach oraz zarządzaniem strategicznym, ekspert w projekcie „Bonus dla biznesu”

Zmieniająca się sytuacja demograficzna, starzejące się społeczeństwo, zmniejszająca się liczba osób aktywnych zawodowo, stawia przed urzędami pracy nowe wyzwania. Ich kluczowym zadaniem powinna stawać się już nie tylko aktywizacja bezrobotnych, ale również wspieranie pracodawców i ich pracowników. Jak pokazał projekt „Bonus dla biznesu”, pracodawcy potrzebują pomocy w zdiagnozowaniu barier i ograniczeń w swoich firmach w zakresie zarządzania pracownikami. Diagnoza i analiza sytuacji w przedsiębiorstwie oraz przygotowanie planu zarządzania wiekiem, który obejmuje wszystkie główne procesy kadrowe, to klucz do stworzenia przyjaznego środowiska pracy dla zróżnicowanych wiekowo zespołów.

Publiczne służby zatrudnienia powinny elastycznie reagować na zmieniającą się potrzeby rynku. Muszą mieć możliwości do indywidualnego podejścia do klienta. Pole do takiego podejścia dają projekty, w których wypracowywane są innowacyjne narzędzia. Istotne jest jednak, aby docelowo takie przetestowane i ocenione jako skuteczne rozwiązania wchodziły na stałe do polityki rynku pracy.

Anna Pasternak,
kierownik projektu „Bonus dla biznesu”,
Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

Istotą zarządzania różnorodnością jest budowanie i utrwalanie przyjaznego dla pracowników środowiska pracy poprzez docenianie ich indywidualizmu i różnorodności. Ma to służyć wykorzystaniu w pełni ich potencjału. Różnorodność pokoleniowa to zróżnicowana wiedza i doświadczenie pracowników, ale także różny system wartości i oczekiwań. Z perspektywy zarządzania wiekiem, pracownicy oczekują od pracodawców takiej organizacji pracy, która będzie wspierać godzenie ich życia zawodowego z rodzinnym. Od swoich przełożonych spodziewają się także, oprócz okazywania szacunku, zauważania i doceniania ich wysiłku, indywidualnego podejścia w doborze instrumentów motywowania, szczególnie tych pozapłacowych. System motywacyjny i udzielane w jego zakresie benefity powinny uwzględniać wartości, potrzeby i oczekiwania pracowników. Z punktu widzenia zarządzania kapitałem ludzkim istotne dla pracodawców powinno być zatem wsłuchiwanie się w potrzeby i sygnały płynące od zatrudnionych osób, np. poprzez cykliczne badania satysfakcji z pracy.

Sylwia Siejka, konsultant ds. HR

Warunkiem sukcesu pracodawcy jest to, by dostrzegał potrzeby pracownika na każdym etapie jego kariery. Współczesny człowiek spędza dużą część życia w pracy. Rośnie świadomość pracowników, że praca to nie wszystko. Zmieniają się ich potrzeby, wyzwania jakie przed nimi stoją. Inne potrzeby ma pracownik w wieku 50 lat, inne absolwent, a inne młody 30-letni ojciec. Tym samym zmieniają się oczekiwania jakie mają wobec otoczenia oraz pracodawcy. Coraz łatwiej są one też artykułowane. Aby zaspokoić potrzeby pracowników, firmy coraz częściej muszą wdrażać elastyczne formy pracy, systemy motywacyjne dostosowane do zróżnicowanego personelu. Jednocześnie muszą dbać o rozwój i w jak największym stopniu umożliwiać samorealizację. Bez tego trudno im będzie pozyskiwać i utrzymać wartościowego pracownika.

Marek Pietkiewicz, trener biznesu prowadzący m.in. warsztaty z zarządzania różnorodnością i wiekiem

Korzyści z efektywnego zarządzania personelem:

- usprawnienie rekrutacji,
- sprawne wdrażanie nowych pracowników,
- lepsze dopasowanie pracowników do stanowiska pracy,
- większa efektywność pracowników,
- wysoka motywacja i zaangażowanie pracowników,
- stały rozwój kadry,
- wizerunek stabilnego pracodawcy.

Korzyści wynikające ze stosowania prozdrowotnych rozwiązań:

- poprawa sytuacji psychicznej i fizycznej pracowników,
- wzmocnienie relacji i poprawa komunikacji pomiędzy pracownikami,
- wzrost motywacji,
- zapobieganie wypaleniu zawodowemu,
- wzrost produktywności i wydajności,
- ograniczenie absencji chorobowych,
- mniejsze obciążenia dla organizmów pracowników,
- spadek zmęczenia pracowników,
- dłuższa aktywność zawodowa.

Opinia pracodawcy:

„Niezwykle istotne z punktu widzenia zarządzania firmą okazuje się uporządkowanie procesów związanych z przyjmowaniem nowych pracowników i wdrażaniem ich do pracy. Wprowadziliśmy od lat rekrutowaliśmy pracowników i przygotowaliśmy ich do realizacji zadań, ale dotąd nie zwracaliśmy uwagi na to, że potencjalny pracownik się zmienił. Dzisiejszy dwudziestolatek jest zupełnie inny niż ten 20 lat temu. Inny jest rynek pracy, inne oczekiwania i potrzeby. Do tego wszystkiego trzeba więc także dostosowywać swoje sposoby rekrutacji, wdrażania, motywowania pracowników, po to, aby chcieli u nas pracować”.

Joanna Dyląg
z firmy Eurostyl sp. z o.o.

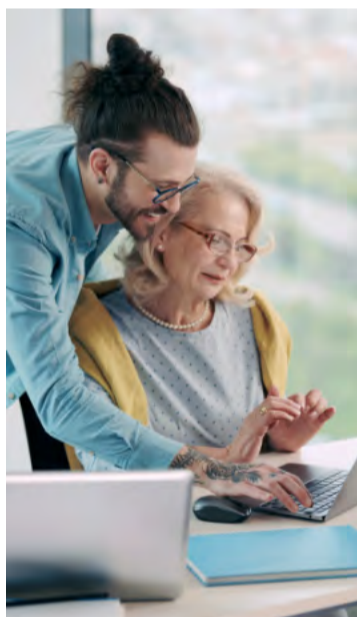
Opinia pracodawcy:

„Kiedy wdrożyliśmy pilotażowo refundację usług zdrowotnych i rehabilitacyjnych dla pracowników, skorzystali oni z nich bardzo chętnie. To prawda, że prawie każdy pracownik wymaga jakiegoś wsparcia rehabilitacyjnego. W gastronomii szczególnie obciążone są kręgosłup oraz ręce i nogi. Pracownicy przychodzący do pracy po takich zabiegach rehabilitacyjnych są nie tylko w lepszej formie fizycznej, ale także wykazują więcej zapału i zadowolenia”.

Aneta Dziurdzia,
właścicielka Hotelu i Restauracji Zalesie

Korzyści jakie daje system mentoringowy:

- wzrost umiejętności pracownika będącego pod opieką mentora,
- wzrost motywacji mentora i jego podopiecznego,
- poprawa efektywności wdrażanego pracownika,
- wzrost integracji pracowników,
- zmniejszenie rotacji w firmie,
- upowszechnianie dzielenia się wiedzą pomiędzy pracownikami,
- zachęcenie mentorów do dłuższego utrzymania aktywności zawodowej.

Korzyści wynikające ze stosowania ergonomicznych rozwiązań:

- wzrost produktywności i wydajności pracowników,
- zwiększanie motywacji kadry,
- ograniczenie absencji chorobowych,
- mniejsze obciążenia dla organizmów pracowników,
- spadek zmęczenia pracowników,
- dłuższa aktywność zawodowa.

Opinia pracownika:

„Moja rola polega na udzielaniu wsparcia nowym pracownikom. Pracuję tutaj już od wielu lat. Z nowymi pracownikami dzielę się swoim doświadczeniem oraz wiedzą o firmie. Widzę, że dzięki mojemu wsparciu i udzielanym wskazówkom, mniej się stresują i z większą pewnością realizują swoje zadania. Ja również dzięki temu zyskuję dodatkową motywację do pracy i rozwijam nowe kompetencje”.

Krzysztof Popek,
pracownik w firmie Tek-Pak sp. z o.o. sp. k.

Opinia pracodawcy:

„Stoły do pakowania paczek są bardzo dobrym rozwiązaniem. Od kiedy pracownicy z nich korzystają, mniej razy muszą się schylać, przemieszczać, podnosić paczkę. Dzięki temu nie odczuwają już tak mocno zmęczenia. Szczególnie mniej obciążone są plecy i ramiona”.

Dariusz Drwal,
wspólnik w spółce Hurtownia PD sp. j.

Powrót do zdrowia – powrót do pracy

Jesteś po wypadku lub chorujesz, a Twoja dotychczasowa praca jest zbyt dużym obciążeniem dla organizmu? Zastanawiasz się jakie zawody możesz obecnie wykonywać? Pomożemy Ci się przekwalifikować i znaleźć nową pracę.

Skorzystaj z bezpłatnej oferty PFRON realizowanej w Ośrodkach Rehabilitacji Kompleksowej.

W Ośrodku zdobędziesz nowy zawód dostosowany do twoich obecnych możliwości zdrowotnych. Polepszysz również swój stan zdrowia korzystając z rehabilitacji. Na zakończenie zespół ekspertów pomoże Ci znaleźć pracę.

Powrót do zdrowia, powrót do pracy – rehabilitacja kompleksowa

Model rehabilitacji kompleksowej to nowe rozwiązanie zwiększające efektywność zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami. Głównym celem projektu jest przekwalifikowanie zawodowe kandydatów. W Ośrodkach Rehabilitacji Kompleksowej uczestnicy zdobywają nowe kwalifikacje, które ułatwiają znalezienie zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Oferta skierowana jest do osób, które z powodu choroby lub wypadku utraciły możliwość wykonywania dotychczasowego zawodu, a chciałyby podjąć inną pracę, adekwatną do zainteresowań i stanu zdrowia. To również szansa dla osób z niepełnosprawnością wrodzoną lub nabytą w okresie rozwojowym, które nigdy nie pracowały i nie mają kwalifikacji zawodowych.

Jak przebiega udział w projekcie?

Udział w projekcie wiąże się z kilkumiesięcznym (4-5 mies.) pobytem w Ośrodku Rehabilitacji Kompleksowej.

Każdy z Uczestników projektu bierze udział równoległe w trzech modułach:

- **zawodowym** – ukierunkowanym na ułatwienie osobie z niepełnosprawnościami uzyskanie nowego zawodu i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia, co jest głównym celem rehabilitacji kompleksowej;
- **psychospołecznym** – mającym na celu przywrócenie motywacji uczestnika projektu do powrotu

do pracy oraz przygotowanie go do uczestnictwa w życiu społecznym;

- **medycznym** – mającym na celu przywrócenie utraconych funkcji lub ich odtworzenie w jak największym, możliwym do osiągnięcia, stopniu.

W efekcie uczestnicy uzyskują nowe kwalifikacje zawodowe, które poprawiają ich status na rynku pracy pozwalając na uzyskanie zatrudnienia na otwartym rynku pracy.

Wykorzystaj swoją szansę i napisz historię swojego życia na nowo!

[Odwiedź stronę projektu.](#)

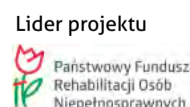
Skontaktuj się z Oddziałem Małopolskim PFRON w Krakowie. Wszelkich informacji udzielamy pod numerem telefonu: 507 966 499 oraz e-mail: jkoldras@pfron.org.pl

POWRÓT DO ZDROWIA - POWRÓT DO PRACY

Choroba lub wypadek nie muszą oznaczać końca pracy zawodowej!

Telefon: 507 966 499

E-mail: jkoldras@pfron.org.pl

Małopolska uruchamia programy

Powoli staje się tradycją, że w styczniu w Małopolsce rusza kolejna edycja programów regionalnych. Realizują je powiatowe urzędy pracy, a koordynuje Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie – Instytucja Województwa Małopolskiego.

Nowa sytuacja – nowy program

W 2023 roku startuje program „Regeneracja – wsparcie małopolskiej turystyki i przemysłów czasu wolnego”. Jest on odpowiedzią na zmiany na małopolskim rynku pracy, jakie zaszły w wyniku pandemii COVID-19. Do „przemysłów czasu wolnego” zaliczamy firmy, które zajmują się turystyką, odpoczynkiem, rozrywką, rekreacją i spędzaniem czasu wolnego. To między innymi organizatorzy wycieczek, przedsiębiorstwa oferujące aktywności sportowe i różne formy rozrywki, zajmujące się gastronomią i hotelarstwem.

Małopolska jest jednym z najatrakcyjniejszych turystycznie regionów w Polsce. Chętnie odwiedzają ją zarówno turyści krajowi jak i zagraniczni. Pandemia, a potem wojna w Ukrainie zmniejszyły ruch turystyczny. Ostały w ten sposób jedną z ważniejszych dla województwa małopolskiego gałęzi gospodarki.

REGENERACJA - WSPARCIE MAŁOPOLSKIEJ TURYSTYKI I PRZEMYSŁÓW CZASU WOLNEGO

Celem programu jest wsparcie zatrudnienia bezrobotnych, którzy chcą pracować w branżach należących do przemysłów czasu wolnego. Osoby te wypełnią lukę po pracownikach, którzy odeszli z branży w czasie pandemii, gdy wiele firm zmniejszyło zatrudnienie. Ci, którzy przeszli do firm produkcyjnych, w mniejszym stopniu narażonych na ograniczenia działalności, niekoniecznie chcą wracać do firm usługowych. Tymczasem odradzająca się turystyka, gastronomia czy hotelarstwo cały czas szukają wykwalifikowanych pracowników.

Uczestnicy programu będą kierowani między innymi na szkolenia, staże oraz do prac interwencyjnych. Formy wsparcia będą dostosowane do ich potrzeb, predyspozycji i kwalifikacji. Nabyte umiejętności, kompetencje i wiedza pozwolą osobom biorącym udział w programie podjąć i utrzymać pracę. Zyskają też pracodawcy, którzy przystąpią do programu. Otrzymają pomoc w znalezieniu odpowiedniego pracownika, wsparcie w postaci sfinansowania części kosztów jego zatrudnienia.

Kontynuowane, bo nadal potrzebne

Są obszary małopolskiego rynku pracy, gdzie zapotrzebowanie na pracowników nie słabnie. Dlatego kontynuowane będą dwa programy regionalne.

KONSERWATOR

Program „Konservator”, realizowany jest w Małopolsce od 11 lat – najpierw jako projekt unijny, a później jako program regionalny. Biorą w nim udział instytucje kultury na przykład muzea i biblioteki, a także stowarzyszenia i fundacje zajmujące się statutowo problematyką kultury, ochrony dziedzictwa narodowego, sportu i turystyki. W ramach projektu urząd pracy kieruje do pracodawcy stażystę lub pracownika. Wykonuje on prace związane między innymi z ochroną tradycji kulturowej, zachowaniem i rewitalizacją zabytków. Pracodawca otrzymuje dofinansowanie do wynagrodzenia tej osoby lub do wyposażenia jej stanowiska pracy.

Pomoc dla mikro- i małych przedsiębiorców, w tym osób samozatrudnionych przewidziana jest w programie „Firma +1”. Program istnieje od 7 lat. Bezrobotni są kierowani na staże lub do prac interwencyjnych, z programu doposażone są stanowiska ich pracy. Pracodawca zyskuje pracownika i wsparcie finansowe w pokryciu części kosztów, związanych z jego zatrudnieniem.

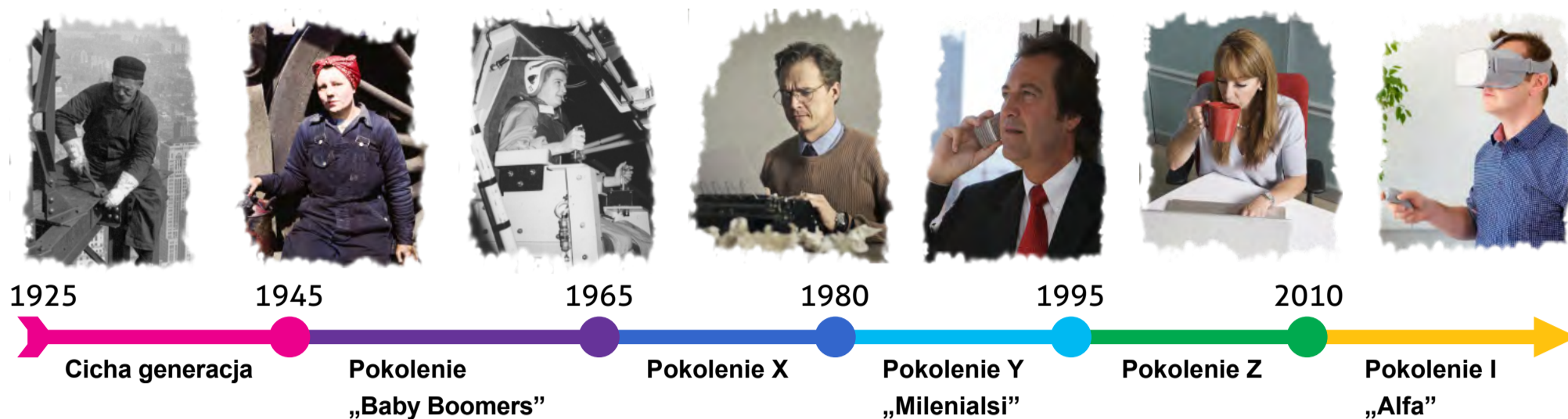
Jeżeli jesteś zainteresowany uczestnictwem w jednym z programów regionalnych, skontaktuj się z powiatowym urzędem pracy. Dowiesz się tam niezbędnych szczegółów, poznasz terminy i warunki naboru.

FIRMA +1

Ogólne informacje o realizowanych w Małopolsce programach regionalnych możesz uzyskać w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Krakowie – Instytucji Województwa Małopolskiego: telefon 12 619 84 54, e-mail: marta.wilczynska-syga@wup-krakow.pl.

Pokolenia wymuszają zmiany!

W wielu firmach pracownicy reprezentują już aż 4 pokolenia.

Boomersi:

- bardzo lojalni,
- etos pracy,
- dystans i hierarchia,
- nie lubią zmian,
- angażują się,
- poświęcają się bez reszty,
- komunikacja sformalizowana,
- duże doświadczenie,
- dojrzały emocjonalnie.

Pokolenie X:

- lojalni,
- praca ważna,
- cenią kulturę hierarchiczną,
- niezbyt akceptują zmiany,
- gotowi do poświęceń,
- większa wypłata kosztem czasu wolnego,
- doświadczenie.

Milenialsi:

- mniej lojalni,
- równowaga między pracą i życiem prywatnym,
- poczucie własnej wartości,
- partnerskie relacje z szefem,
- łatwo akceptują zmiany,
- elastyczni,
- komunikatywni,
- nastawieni na współpracę.

Pokolenie Z:

- słabo lojalni,
- liczy się własny dobrostan,
- trudno zdobyć ich zaufanie,
- oczekują zmian,
- mają duże oczekiwania,
- żądni ciągłej informacji zwrotnej,
- lubią wyzwania,
- oczekują swobody.

Głównym celem zarządzania różnorodnością jest stworzenie takiego środowiska pracy, w którym każda zatrudniona osoba czuje się szanowana i doceniona, dzięki czemu może w pełni wykorzystywać swój potencjał intelektualny, co **przyczynia się do sukcesu organizacji**.

Zarządzanie wiekiem jest jednym z aspektów strategii zarządzania różnorodnością.

Zarządzanie wiekiem nie jest nowym sposobem zarządzania firmą, lecz **nowym podejściem** do zarządzania zasobami ludzkimi w organizacji.

Strategie zarządzania zasobami ludzkimi wykorzystuje się po to, by ze zróżnicowania wieku **uczynić atut** i uzyskać jak największe korzyści dla firmy i jej pracowników.

Redakcja:
Redaktor naczelny: Arkadiusz Psica –
p.o. Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy
w Krakowie

Zespół redakcyjny:
Alina Paluchowska – wicedyrektor
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie,

Michał Kądziołka – wicedyrektor
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie,
Krzysztof Sułowski – wicedyrektor
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie,
Katarzyna Nyklewicz, Łukasz Kraczk, Jolanta
Michalska, Adam Biernat, Anna Pasternak,
Krzysztof Czycz, Marcin Krzowski, Monika
Panecka-Niepsuj.

Copyright by Wojewódzki Urząd Pracy
w Krakowie
Kopiowanie i rozpowszechnianie może być
dokonywane z podaniem źródła.
Publikacja elektroniczna, bezpłatna.
Kraków 2023

Wydawca:
Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
pl. Na Stawach 1
30-107 Kraków
tel: 12 428 78 20
promocja@wup-krakow.pl
www.wup-krakow.pl